

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Nigai Dumitru xxxx, născut la xxxx,
originar și domiciliat în s. xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.12.2018 – 14.03.2019;

Instanța de apel: 04.04.2019 – 07.05.2019;

Instanța de recurs: 03.07.2019 – 24.03.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Stefan Vodă 14 martie 2019, a fost încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui Nigai Dumitru, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod Penal și în conformitate cu art.55 Cod penal, Nigai Dumitru a fost liberat de răspundere penală, cu tragerea lui la răspundere contravențională, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 150 unități convenționale, adică în sumă de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Nigai Dumitru activând în funcția de colaborator de poliție din cadrul IP Stefan Vodă, la data de 27 august 2018, aproximativ la orele 24:00, deplasându-se la volanul automobilului pe care-l posedă pe o stradă din sat. Răscăieți, r-nul. Ștefan Vodă, a observat la o intersecție de drumuri mai multe persoane de gen masculin și feminin și ca rezultat a oprit automobilul și a întrebat persoanele de ce nu se odihnesc la așa oră târzie. În continuare, cet. Nigai Dumitru văzând că cet. Pușca Tatiana xxxx se râde, a coborât de

la volanul automobilului său, a îmbrâncit-o și a încercat a o lovi. În acest timp, cet. Senic Maxim Ghenadie a luat apărarea lui Pușca Tatiana și ca rezultat - Nigai Dumitru fără careva motive, cu scopul evidențierii în fața societății, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, a aplicat cet. Senic Maxim câteva lovituri cu pumnul în regiunea capului, ca rezultat ultimul a căzut jos. Văzîndu-1 pe cet. Senic Maxim xxxx jos pe partea carosabilă acoperită cu pietriș, Nigai Dumitru a aplicat ultimului o lovitură cu piciorul în regiunea corpului, după care l-a apucat de ambele picioare și la târât pe partea carosabilă, astfel, cauzând părții vătămate Senic Maxim, conform raportului de expertiză judiciară nr.201830 D0086 din 11.12.2018, leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Cauza în instanța de fond a fost examinată în baza art.364¹ Cod procedură penală.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, procurorul a contestat-o cu apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Nigai Dumitru să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal cu aplicarea în privința acestuia a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 650 u. c.

În motivarea apelului apelantul a invocat că, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi de infracțiuni, în cazul dat ar putea favoriza pe inculpat la comiterea de noi infracțiuni și pe alte persoane, or, inculpatul deține statut de polițist și activează în cadrul Inspectoratului de poliție Stefan Vodă, unde conform art.2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

În cazul dat, polițistul Nigai Dumitru cunoscând de prevederile legislației, a negat conștient dispozițiile imperative ale legii, a maltratat-o pe partea vătămată, prin ce a săvârșit infracțiunea de care este învinuit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința primei instanțe fără modificări

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată acestuia.

Aceste, împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cum ar fi: declarațiile inculpatului Nigai Dumitru, declarațiile părții vătămate Senic Maxim, declarațiile martorilor Covalenco Sergiu, Pușca Tatiana, Pușca

Adriana, Tihon Cristian, raportul de expertiză judiciară nr.201830D0086 din 11.12.2018, în baza căruia s-a concluzionat că la Senic Maxim s-au depistat leziuni corporale, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel, instanța de apel a conchis că întreaga sistemă de probe examinate de către instanța de apel prin prisma art.101 Cod procedură penală, demonstrează faptul că inculpatul Nigai Dumitru a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative: *huliganismul, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respectiv față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei.*

Totodată, instanța de apel a reținut că în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, inculpatul până la începerea cercetării judecătorești, a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște faptele invocate în rechizitoriu și că solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și nu solicită administrarea de noi probe (f.d.74), iar instanța de fond, prin încheierea protocolară din 04 martie 2019 (f.d.76), a admis cererea inculpatului Nigai Dumitru, dispunând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a menționat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La acest capitol, instanța de apel a notat că infracțiunea comisă de inculpatul Nigai Dumitru este atribuită, conform art.16 Cod penal, la categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpatul a comis infracțiune pentru prima dată, anterior nu a fost supus răspunderii penale și nu are antecedente penale sau contravenționale, a recunoscut vina și sincer regretă în cele comise, solicitând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se caracterizează pozitiv la locul de muncă (f.d.43), nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog (f.d.3, 40), partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, iar toate acestea constituie un cumul de circumstanțe atenuante, care dau posibilitatea aplicării prevederilor art.55 Cod penal, cu privire la liberarea de răspunderea penală a inculpatul Nigai Dumitru și tragerea la răspunderea contravențională. Circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, în speță sunt aplicabile toate prevederile art.55 Cod penal, iar procurorul nu a adus nici un temei, care ar fi împiedicat aplicarea prevederilor acestui articol, motiv pentru care a dispus respingerea apelului acuzatorului de stat, ca fiind nefondat.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a atacat decizia cu recurs ordinar, invocând drept temei de casare a deciziei instanței de apel

prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul invocă că, instanța de apel a omis faptul că potrivit art.55 alin.(1) Cod penal poate fi liberată de răspundere penală cu tragerea la răspundere administrativă persoana, dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Deși inculpatul Nigai Dumitru a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, instanța nu a ținut de circumstanțele cauzei și nu a apreciat corect gradul de pericolul ce îl prezintă pentru societate această infracțiune.

Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, prin infracțiune părții vătămate i s-a cauzat prejudiciu sănătății, fiind restabilă în drepturi prin restituirea prejudiciului de către inculpat. Din declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați, inculpatul la momentul comiterii infracțiunii se afla în stare de ebrietate. Este inadmisibil tolerarea unor astfel de fapte prin liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Mai mult, aplicarea prevederilor art.55 Cod penal în privința inculpatului Nigai Dumitru este contrară prevederilor art.2 alin. (2) Cod penal, care stipulează că legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Concomitent, pedeapsa aplicată este contrară scopului pedepsei penale de corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Totodată, recurentul a invocat că inculpatul deține statut de polițist și activează în cadrul Inspectoratului de poliție Stefan Vodă, unde conform art.2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului Politia este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor. În cazul dat polițistul Nigai Dumitru, cunoscând de prevederile legislației, a negat conștient dispozițiile imperative ale legii, a maltratată-o pe partea vătămată, prin ce a săvârșit infracțiunea de care este învinuit.

La fel, recurentul menționează că la pronunțarea deciziei, instanța a ignorat prevederile art.61 Cod Penal „Noțiunea și scopul pedepsei penale” cât și cerințele art.75 Cod penal, care reglementează „Criteriile generale de individualizare a pedepsei.

În contextul celor expuse, recurentul susține că decizia recurată a fost adoptată în rezultatul admiterii unor erori de drept procesual și material.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor

motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei penale eronat au aplicat prevederile art.55 Cod penal în privința inculpatului, liberându-l de răspunderea penală cu atragerea la răspunderea contravențională.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit relevă că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Complimentar, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

Potrivit prevederilor art.55 Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Conform alin.(2) al aceluiași articol, persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu alin.(1) li se pot aplica următoarele sancțiuni contravenționale: a) amendă în mărime de până la 150 de unități convenționale.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit notează că la stabilirea pedepsei lui Nigai Dumitru, instanțele de fond au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.art.7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria celor mai puțin grave, anterior nu a fost supus răspunderii penale și nu are antecedente penale sau contravenționale, a recunoscut vina și sincer regretă cele comise, solicitând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se caracterizează pozitiv la locul de muncă (f.d.43), nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog (f.d.3, 40), partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

La fel, Colegiul penal lărgit reține că la stabilirea pedepsei inculpatului Nigai Dumitru, s-a ținut cont de faptul că în privința lui au fost stabilite doar circumstanțe atenuante și nici o circumstanță agravantă.

Astfel, potrivit art.51 alin.(1) și (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Art.53-55 Cod penal, acordă posibilitatea instanței de judecată să libereze inculpații de răspunderea penală, or, cauzele care înlătură răspunderea penală și pedeapsa au menire de a nu admite aplicarea pedepselor penale în cazurile în care este irațională aplicarea acestora: caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite este redus și calitățile personale ale făptuitorului oferă această posibilitate.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit consideră că instanțele de fond corect au concluzionat că corectarea inculpatului Nigai Dumitru este posibilă fără a fi supus răspunderii penale, or, cumulul de circumstanțe atenuante stabilite în speță și lipsa circumstanțelor agravante, oferă posibilitatea aplicării prevederilor art.55 Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reiterează că pedeapsa stabilită inculpatului de prima instanță și menținută de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.art.7, 61, 75, 79, 55 Cod penal, considerând că stabilirea unei astfel de pedepse va atinge scopul de corijare și reeducare a inculpatului.

În consecință, Colegiul penal lărgit opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia că recursul ordinar este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DE C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe ***Nigai Dumitru xxxx***, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 mai 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor